

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан
та напрямки удосконалення (на прикладі ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»)»
(назва теми)

Виконавець

студент (ка) центру заочної форми навчання
групи м-2
Небога Вікторія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Добрунік Тетяна Пилипівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	6
1.1. Дебіторська заборгованість, як економічна категорія та об’єкт обліку.....	6
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку дебіторської заборгованості в Україні	11
1.3. Міжнародна практика обліку дебіторської заборгованості	18
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС».....	23
2.2. Діюча система обліку дебіторської заборгованості на підприємстві.....	33
2.3. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві	43
РОЗДІЛ III. ДІЮЧА СИСТЕМА АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	59
3.1. Аналіз дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства.....	59
3.2. Контроль дебіторської заборгованості: методичні аспекти та практика проведення.....	70
3.3. Економіко-математичне моделювання ефективного розвитку підприємства.....	84
ВИСНОВКИ	95
СПИСОК ВИКОРАСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	101
ДОДАТКИ	109

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі активізації ринкових відносин діяльність підприємницьких структур характеризується підвищенням ризикованості господарювання, яке змінюється під впливом дії чинників мінливого зовнішнього середовища, що негативно позначається на їх загальному фінансовому стані. Розмаїтість учасників розрахункових відносин і форм розрахунків між ними може створити передумови для виникнення порушень і зловживань при здійсненні розрахункових операцій і тому вимагає постійного контролю за їх проведенням і відображенням в обліку. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання потребує сучасних підходів до проблем платіжно-розрахункових взаємозв'язків між підприємствами, тому зростає роль правильного здійснення обліку та ефективного аналізу дебіторської заборгованості для прийняття управлінських рішень, яке є досить актуальним в умовах економічної трансформації.

Відповідно до цього правильність організації розрахункових операцій, ефективне управління дебіторською заборгованістю забезпечує високу оборотність засобів підприємства, зміцнення договірної і розрахункової дисципліни, поліпшення його фінансового стану. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання потребує сучасних підходів до проблем платіжно-розрахункових взаємозв'язків між підприємствами, тому зростає роль правильного здійснення обліку та ефективного аналізу дебіторської заборгованості для прийняття управлінських рішень, яке є досить актуальним в умовах економічної трансформації.

Актуальність теми полягає в тому, що дебіторська заборгованість є одним з найбільших негативних явищ в економіці країни. Криза неплатежів призводить до гальмування розвитку ринків, на яких працюють дані підприємства (внаслідок недоотримання грошових коштів, які б підприємства могли вкладати у свій подальший розвиток). Для нормального функціонування всіх ланок народного господарства необхідно, щоб підприємці, приймаючи

рішення, мали достовірну інформацію про фінансове становище підприємства, зокрема, про стан дебіторської заборгованості, про законність і підтвердження господарських операцій, внаслідок яких вона виникла. Організація обліку і контролю дебіторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних із розрахункових операцій з дебіторами.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» в частині операцій, які пов'язані з формуванням обліково-аналітичної інформації про стан розрахунків з контрагентами-дебіторами.

Предметом дослідження є вивчення теоретико-методичних основ та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і контролю дебіторської заборгованості з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо організації обліку і контролю дебіторської заборгованості, що мають істотне значення для керування фінансово-господарською діяльністю з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання.

Відповідно до визначеної мети під час виконання дипломної роботи необхідно вирішити такі основні завдання:

- дослідити сутність і визначення поняття «дебіторська заборгованість»;
- проаналізувати основні вимоги нормативно-правового регулювання дебіторської заборгованості;
- проаналізувати і оцінити систему бухгалтерського обліку на підприємстві і стан обліку дебіторської заборгованості;
- провести аналіз дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства;
- визначити основні етапи та методику контролю дебіторської заборгованості;

- провести оцінку економічного стану дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» з урахуванням факторів внутрішнього середовища;
- узагальнити інформацію та надати пропозиції стосовно удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві;
- надати рекомендації щодо забезпечення ефективного економічного розвитку підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою роботи стали діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу економічних явищ та процесів, що дало можливість комплексно провести дослідження проблеми обліку та аудиту дебіторської заборгованості підприємства. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, історичного і логічного підходів, узагальнення, а також методи економічного аналізу, експертних оцінок, економіко-статистичного моделювання.

Інформаційною базою написання кваліфікаційної роботи слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, науково-методична та інформаційно-публіцистична література, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань, фінансова звітність дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС», а також результати власних досліджень та розрахунків.

Практична значимість дослідження полягає у поглибленому вивченні сутності та класифікації дебіторської заборгованості, узагальненні діючої методики обліку та контролю, визначенні шляхів поліпшення формування облікової інформації в ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено до друку статтю на тему: «Проблемні аспекти обліку та управління дебіторською заборгованістю»

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі зроблено теоретичне узагальнення та визначено сутність дебіторської заборгованості з економічної та бухгалтерської точки зору, наведена класифікація даного поняття та визначено необхідність управління дебіторською заборгованістю у забезпеченні ефективного розвитку підприємства. Розглянуто ефективність функціонування об'єкта дослідження, перспективи його розвитку та посилення конкурентних позицій на ринку продовольства при максимізації прибутку в результаті господарської діяльності та впровадженні дієвих важелів управління дебіторською заборгованістю, що є визначальною умовою забезпечення необхідного рівня ліквідності і платоспроможності підприємства.

В результаті дослідження були одержані наступні результати.

Дебіторська заборгованість – це сума боргів юридичних та фізичних осіб підприємству, вона є наслідком господарських операцій, що мали місце в минулому, але підлягають погашенню в майбутньому, оскільки угода між боржником та кредитором залишається незавершеною. На наш погляд, більш зрозумілим було б наступне визначення дебіторської заборгованості: дебіторська заборгованість – це зобов'язання боржника по передачі майна, виконанню робіт, наданню послуг, сплаті грошових коштів на визначену дату. Наведене визначення відображує реальний стан дебіторської заборгованості, враховує основний критерій класифікації – строк погашення.

Основним напрямком діяльності ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» є неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами; оптова торгівля напоями; оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними та молюсками. Основним напрямком роботи ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» є послуги дистрибуції продуктів харчування, пива, напоїв і послуги в сфері логістики.

На протязі аналізованого періоду відбувається динамічні зміни результативних показників діяльності, а саме кардинальне зростання доходу від реалізації продукції та відповідні зміни собівартості реалізованої продукції зумовили зростання валового прибутку підприємства на протязі 2015-2017 років більш ніж у 2 рази. Розмір валового прибутку підприємства у 2017 році значно збільшився у порівнянні з 2016 роком - на 4906,8 тис. грн., або на 85%. Фінансовий результат підприємства формується за рахунок здійснення основної операційної діяльності, а саме реалізації товарних запасів.

Дебіторська заборгованість має значну питому вагу у складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. У складі дебіторської заборгованості на протязі досліджуваного періоду найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість за відвантажену продукцію – у 2015 році її доля становила 40% загальної суми заборгованості дебіторів, а у 2017 – 98%. На протязі 2015-2017 років відбувається суттєве зростання розміру дебіторської заборгованості за реалізовані товари, яка у 2017 році порівняно з 2015 збільшилась на 4616,2 тис. тис. грн., тобто більше ніж у 9,5 рази, а порівняно із попереднім роком зростання становило 3 рази.

Аналіз стану дебіторської заборгованості на підприємстві, показав, уповільнену тенденцію оборотності дебіторської заборгованості з початку періоду що свідчить про те, що на протязі року підприємство мало менше вільних коштів. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості становив у 2015 році - 264 разів, у 2017 році – 52 рази. Це досить високі коефіцієнти, які свідчить про високу оборотність дебіторської заборгованості. Позитивним моментом для підприємства є невелика різниця між коефіцієнтом співвідношення дебіторської заборгованості до кредиторської

6. Сучасне облікове забезпечення операцій з відображення дебіторської заборгованості відповідає загальноприйнятим нормативно-методологічним підходам. Відповідно до наказу про облікову політику ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» бухгалтерський облік здійснюється з використанням Плану рахунків затверджених наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99р., та робочого плану

рахунків підприємства, в якому для узагальнення інформації про дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги за розрахунками з покупцями та замовниками передбачено рахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями та замовниками». Для організації первинного обліку використовуються загальноприйняті форми первинних документів: накладна, податкова накладна, рахунок до сплати та інші.

Для організації оперативного обліку пропонується використання аналітичної відомості обліку дебіторів з виокремленням термінів погашення заборгованості. Окрім надання детальної інформації про стан дебіторської заборгованості на підприємстві в розрізі по кожному дебітору дана відомість буде слугувати інформаційною базою для розрахунку рейтингової оцінки контрагентів.

Перевірка стану розрахунково-платіжної дисципліни та виконання господарських договорів, правильності відображення дебіторської заборгованості встановила наступне.

Формування інформації про дебіторську заборгованість в бухгалтерському обліку та її розкриття у фінансовій звітності здійснювалось у відповідності до П(С)БО 10 Дебіторська заборгованість».

Найбільшу питому вагу у складі дебіторської заборгованості підприємства складає заборгованість за реалізовану продукцію товари.

Ревізією встановлено, що інвентаризація розрахунків проводилась із дотриманням строків та порядку проведення інвентаризацій. Порушень з відповідного питання не встановлено. В ході ревізії проведено 4 зустрічні звірки.

Ревізією порядку складання звітності щодо дебіторської заборгованості порушень не встановлено.

На підприємстві ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» реалізація внутрішнього контролю здійснюється головним бухгалтером за бажанням власника підприємства. В результаті проведення внутрішнього контролю було встановлено, що реалізація продукції реєструється точно щодо рахунка, одержання авансів залежить від виписки рахунків, Також було встановлено, що

дебіторська заборгованість не завжди вчасно контролюється та перевіряється на повноту і точність відповідальною особою.

На підприємстві проводиться інвентаризація дебіторської заборгованості, проте не розраховується резерв сумнівних боргів. Тобто дебіторська заборгованість не коригується до її чистої реалізаційної вартості. Таким чином ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» не застраховує себе від ризику зменшення грошових надходжень у результаті втрати заборгованості дебіторів.

Із застосуванням економіко-статистичного моделювання залежності результативного показника від відповідних факторів та SWOT-аналізу була проведена комплексна оцінка впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на економічний стан, результативність підприємства.

У результаті поетапного рішення моделі було отримано робоче рівняння функції, на основі якого визначені основні фактори та їх кількісна міра впливу на фінансовий результат підприємства.

$$y = 15191,5 + 52503,8x_2 + 1268,5x_3 - 2218,8x_4$$

Коефіцієнт кореляції $R=0,871$. Він показує, що у рівнянні тісний кореляційний зв'язок, який характеризує залежність результативного показника від факторів, які включено у модель.

Коефіцієнт детермінації $R^2=0,765$, який показує частку варіації результативного значення Y , яка пояснюється зміною факторів x_1, x_2, x_3 . Тобто R^2 показує, що 76% варіації фінансового результату підприємства пояснюється змінами використаних факторів.

Так, збільшення оборотності дебіторської заборгованості призведе до збільшення фінансового результату. Звідси висновок – чим вища оборотність дебіторської заборгованості, тим швидше вона перетворюється в грошові кошти і тим краще для підприємства.

За результатами проведеного дослідження дебіторської заборгованості підприємства ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» ми пропонуємо наступні пропозиції щодо ефективного обліку, контролю та управління дебіторською заборгованістю.

Запропоновані рекомендації щодо удосконалення обліку та аналізу дебіторської заборгованості на підприємстві:

- приділити увагу організації обліку дебіторської заборгованості та вдосконалити облікову політику;
- створювати резерв сумнівних боргів, із застосуванням коефіцієнту сумнівності, формувати в розрізі кожного з боржників, використовувати метод на підставі класифікації дебіторської заборгованості за термінами непогашення;
- створювати резерв сумнівних боргів за результатами інвентаризації дебіторської заборгованості в кінці року перед складанням звітності, а використовувати протягом року.
- удосконалити політику управління дебіторської заборгованості, зокрема удосконалення процедури інкасації.;
- використовувати заходи щодо запобіганню виникненню дебіторської заборгованості;
- запровадити систему надання знижок за дострокову оплату;

Для удосконалення контролю були запропоновані наступні рекомендації:

- 1) впровадити на підприємстві додаткову посаду аудитора (контроль за погашенням дебіторської заборгованості, роботи по її зменшенню). Був запропонован алгоритм, що дасть змогу оптимізувати управління дебіторською заборгованістю при умови призначення окремої відповідальної особи;
- 2) розробити пакет робочих документів контролера для організації ефективного процесу контролю дебіторської заборгованості;
- 3) розробити комплекс заходів щодо:
 - пошуку можливостей збільшення кількості покупців і замовників з тим, щоб зменшити масштаб ризику несплати боргів;
 - постійного моніторингу потенційних дебіторів (оцінювання фінансового стану та платоспроможності, ринкової репутації тощо);

- 4) своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості;
- 5) контролювати стан розрахунків з дебіторами. Для організації контролю пропонується документ контролера «Результати перевірки даних про реалізацію продукції для окремих покупців»;
- б) систематично проводити інвентаризацію заборгованості шляхом перевірки первинних документів та шляхом звірки залишків з контрагентами. У роботі запропонована схема заходів для проведення інвентаризацій розрахунків, а також форми робочих документів контролера щодо організації внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.
- 7) контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями;
- 8) розробити систему кредитування підприємств-покупців.

Запропоновані практичні рекомендації поліпшать систему обліку та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н.С., Новицька Н.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської і кредиторської заборгованостей / Н. С. Акімова, Н. В. Новицька // Научно-технический сборник. Серия: Економічні науки. – 2007. – № 77. – С. 268–273;
2. Бабаєв В.Ю., Гальченко І.О. Управління дебіторською заборгованістю підприємств, Теорія та практика державного управління. – Вип.2(33) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/>;
3. Баранова А.О. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
4. Береза С. Л. Побудова облікової політики відображення грошових активів та дебіторської заборгованості / С. Л. Береза // Вісник ЖДТУ. – Житомир, 2007. – № 1(23). – С. 35–43.
5. Береза С.Л. Проблема визначення дебіторської заборгованості в обліку / С.Л. Береза // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки: зб. наук. пр. – 2003. – № 4(26). – С. 32-37.
6. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємства // Фінанси України.–2003.– №12. – С. 24–36.
7. Білик М.Д. Фінансовий аналіз : навч. посібн / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. – К. : КНЕУ, 2005. – 592 с;
8. Білуха М.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту: підручник /М.Т. Білуха. – Вища школа: Київ – 2011. – 320 с
9. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 720 с.
10. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [із передм.] – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912с. – ISBN 978-966-8162-49-7.

11. Бурова Т.А., Волошина В.В. Проблеми та перспективи розвитку системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємствах // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>;

12. Василюк М.М. Механізм управління дебіторською заборгованістю в сучасних умовах господарювання / М.М. Василюк // Економічні науки. — Серія "Облік і фінанси". — Випуск 11 (19). — Ч. 2. — 2011. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2011_8_2/35.pdf

13. Власюк Г. В. Проблеми класифікації та оцінки дебіторської заборгованості, шляхи їх вирішення / Г. В. Власюк // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2011. – № 6. – С. 131–135.

14. Горбачова О. М. Облік і аналіз дебіторської заборгованості : проблеми та шляхи їх вирішення / О. М. Горбачова, Л. В. Лахай // Торгівля і ринок. – 2010. – № 30. – Т. 2. – С. 392–399.

15. Городянська Л.В. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві / Л.В. Городянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 6. – С. 15–27.

16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

17. Гуцаленко Л.В. Контроль дебіторської заборгованості в управлінні підприємством / Л.В. Гуцаленко, І.С. Слободянюк // Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки №1 (56) Том 3 – 2012 – с. 154 – 159

18. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрій - 2009. - 424 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://subject.com.ua/pdf/46.pdf>;

19. Добрунік Т.П. Обліково-інформаційне забезпечення управління дебіторською заборгованістю. /Т.П. Добрунік . // Підвищення науково-технологічного рівня економіки та її ефективності: Матеріали Міжнародної

науково-практичної конференції. Львів, 24-25 лютого 2017р. - "Львовская экономическая фондация". - Львов: ЛЭФ, 2017. - С. 116-119.

20. Дубровська Є.В. Дослідження сутності поняття «Дебіторська заборгованість» / Є.В. Дубровська // Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка: зб. наук. пр. – 2012. – № 2. – С. 202-205.

21. Євлаш Т.О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення / Т.О. Євлаш // Вісник Запорізького національного університету. – 2015. – С. 35–42.

22. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. /І.В. Жолнер — К.: Центр учбової літератури, 2012 — 368 с.

23. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К. : Знання, 2007. – 1072 с.

24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

25. Кияшко О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит / О. М. Кияшко. – Київ, 2011. – 21 с.

26. Ключ Ю.І. Удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості // Вісник Східноукраїнського національного університету імені В. Даля № 8 (162) 2011 □ С. 160-164.

27. Костюнік О. В. Шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості /О.В. Костюнік, Л.Л. Турова, В.М. Ковтуненко //Агросвіт. – 2016. - №6. – С. 29-31.

28. Кузенко Т.Б., Сизова В.С. Управління дебіторською заборгованістю як фактор забезпечення фінансової безпеки підприємства / Кузенко Т.Б., Сизова В.С. // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. - №29. – С. 124-126.

29. Лігоненко Л. О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства : [навч. посіб.] / Л. О. Лігоненко, Н. М. Новікова. – К.: КНТЕУ, 2005. – 275 с.

30. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С.38-42.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р.. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

32. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід за договорами з клієнтами» [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS%2015_ukr_2016.pdf

33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

35. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007.

36. Москалюк Г. О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення / Г. О. Москалюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 721 – С. 173–178.

37. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрямки удосконалення і розвитку [Електронний ресурс] / Г. О. Москалюк // Ефективна економіка. – Режим доступу : economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1899 (дата звернення: 13.05.2017).

38. Нашкерська М.М. Управління дебіторською заборгованістю у структурі оборотного капіталу підприємства// Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: [зб. наук. пр.]/ відп. ред. О.Є. Кузьмін. – Л. : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2009. – С. 136-140.

39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом МФУ від 07.02.13р № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

40. Неживенко А.П. Методика обліку дебі торської заборгованості і основні напрямки її вдосконалення // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучає ва. — Сер.: Економічні науки. — 2013. — № 7. — С. 165—170.

41. Облік і аудит: теормінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко. – 2-ге вид. доопрац. та доповн. – Львів : Вид-во Львів. політехніки : ПП НВФ «Біарп», 2012. – 632 с.

42. Облік у галузях економіки: навчальний посібник. / Р.В. Кузіна, Т.П. Добрунік, О.В. Радова та ін. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 508 с

43. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія /Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 285 с.

44. Орлов І.В. Бухгалтерський облік і контроль зобов'язань суб'єктів господарювання: теорія і методологія [Текст]: монографія / І. В. Орлов. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 400 с.

45. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.99р. № 1591 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

46. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI, [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

47. Подолянюк Р. В. Актуальні проблеми обліку дебіторської заборгованості / Р. В. Подолянюк // Управління розвитком. – 2012. – № 4. – С. 114–116.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. №237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www/zakon.rada.gov.ua>

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджено наказом МФУ від 30.11.01р. № 559. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. №39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>

51. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

52. Про аудит фінансової діяльності та аудиторську діяльність: Закон ВРУ від 21.12.2017р. № 2258 -VIII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

53. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон ВРУ від 16.07.99р. №996-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

54. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон ВРУ від 26.01.1993 № 2939-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.

55. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

56. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання Мінфін України; Наказ від 28.09.2015 № 841// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www//zakon.rada.gov.ua> ;

57. Рибалко О.М., Сичова М.Б. / Деякі аспекти ефективного управління дебіторською заборгованістю // Рибалко О.М., Сичова М.Б. - Вісник Запорізького національного університету. – 2010. - № 1. – С. 164-169.

58. Свінарьова Г.Б. Система контролю дебіторської заборгованості на торговельному підприємстві / Г.Б. Свінарьова, О.В. Побережець, Н.В. Чебан // ЕКОНОМІКА: реалії часу. – 2014. - № 4(14). – С.94-98.

59. Скоробогатова В.В. Методика внутрішнього контролю операцій з дебіторською заборгованістю як складової змішаних активів підприємства / В.В. Скоробогатова // Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки. – 2012. - №4(70). – С. 94-106.

60. Соловей Н.В., Маліношевська К.І. Проблеми обліку дебіторської заборгованості / Соловей Н.В., Маліношевська К.І. // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. - № 25. – С. 125 - 130. 4.

61. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : [навчальний посібник] / В.В. Сопко. – К. : КНЕУ, 2014. – 482 с.

62. Стоун Д. Бухгалтерський учет и финансовый анализ: 228 підготовительний курс / Д. Стоун, К. Хитчинг / [пер. с англ.] – М.: Сирин, 1998. – 304 с.

63. Сук Л.К. Фінансовий облік : [навчальний посібник] / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К. : Знання, 2012. – 253 с.

64. Таратута Л.В. Управління поточною дебіторською заборгованістю в умовах кризи / Таратута Л.В. // Сталий розвиток економіки. – 2011. - №4. – С. 220-228.

65. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. – Вид. 3-тє, [перероб. та доп.]. – Київ : Вид-во «Алерта», 2008. – 926 с.

66. Цивільний Кодекс України від 16.01.03 № 435-IV. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

67. Ясишена В.В. Відображення дебіторської заборгованості в обліковій політиці підприємств / В.В. Ясишена, І.М. Сисоєва. [Матеріали електронного наукового фахового видання «Ефективна економіка», 2013]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1470>

68. Яременко Л.М. Формування обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторською заборгованістю підприємства / Л.М. Яременко // Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів. – 2017. – Вип. 32/1. – С. 123-130.

69. Яременко Л.М. Особливості обліку дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах / Л.М. Яременко // Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів. – 2016. – Вип. 29/2. – С. 343-347.

70. Янковой О.Г. Моделирование парных зв'язків в економіці / Навч. посібник. – Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с

ДОДАТКИ